

BIBLIOTECA ITALIANA

Colecție bilingvă coordonată

de

SMARANDA
BRATU ELIAN

NUCCIO ORDINE

Carte editată cu sprijinul
MINISTERULUI AFACERILOR EXTERNE
AL REPUBLICII ITALIENE

Libro stampato con il contributo del
MINISTERO DEGLI AFFARI ESTERI
DELLA REPUBBLICA ITALIANA

MARIO LUZI

POESIE

NEL CORPO OSCURO
DELLA METAMORFOSI

MARIO LUZI

POEZII
ÎN CORPUL OBSCUR
AL METAMORFOZEI

Antologie, traducere, note și cronologie de
DINU FLĂMÂND

Introducere de
STEFANO VERDINO

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Vlad Russo
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Dincă
DTP: Dragoș Dumitrescu, Dan Dulgheru

Tipărit la Livco Design

Mario Luzi

Le Poesie

© Garzanti Editore s.p.s., 1974, 1988, 1998
Per Su fondamenti invisibili © Rizzoli Editore, 1971
© 2001, Garzanti Libri Spa, Milano
Romanian edition published by arrangement with
Agentia literara Livia Stoia

© HUMANITAS, 2019, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Luzi, Mario

Poezii: în corpul obscur al metamorfozei / Mario Luzi;
trad., note și cronologie de Dinu Flămând. – București:

Humanitas, 2019

ISBN 978-973-50-6564-5

I. Flămând, Dinu (trad., note)

II. Verdino, Stefano (pref.)

821.131.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30

INTRODUCERE

Luzi – omul

Mario Luzi iubea România și poezia românească, Eminescu era pentru el un nume cu o rezonanță deosebită, iar desele lui întâlniri cu Marin Mincu la Florența îi sporiseră desigur cunoștințele despre România și contactele cu literatura română. În 1971 a fost la București oaspetele Institutului Italian de Cultură, când a avut parte de un episod interesant, anume cel de a rata o întâlnire cu Vittorio De Sica – așa cum singur povestește în *Aproape ne-am atins la București*: Luzi a sosit la București cu o zi de întârziere din cauza unor turbulențe atmosferice („am ajuns după treizeci de ore, după ce am bătuit prin cerurile Balcanilor, deasupra unei mări de ceață impenetrabilă“), drept care Bruno Arcurio, atașatul cultural al ambasadei Italiei, i-a cerut lui Vittorio De Sica, aflat și el la București, să-l înlocuiască pe poet:

„Cu politețea și cordialitatea lui plină de eleganță, actorul-regizor a apărut punctual în salonul rezervat întâlnirii și a întreținut publicul într-un mod agreabil și inteligent care a plăcut mult și i-a încântat pe toți. Publicul, sunt sigur, n-a putut decât să se bucure de ghinionul meu și de obligatoriul *qui pro quo*.

Seara dedicată mie s-a mutat a doua zi. A fost una interesantă, nu pot nega. Au fost câteva demonstrații de formalism, care predomina în critica literară din acei ani. Poetul Eugen Jebeleanu a făcut o critică înțeleaptă și succulentă acelei critici. Iar Dragoș Vrânceanu, traducătorul poeziilor mele, a umanizat

disputa. Însă cu siguranță nu s-a ajuns la euforia din seara precedentă.“

Nostimul episod cu cei doi protagoniști diferiți ai culturii italiene din secolul XX care n-au ajuns să se vadă, dar care „aproape s-au atins“ la București este, desigur, o ironie a sorții, dar este totodată și o introducere în poezia unui mare poet, pe cât de conștient de valoarea sa, pe atât de umil și atent în a-i asculta pe ceilalți.

Florentin, născut în 1914, cu un tată angajat la căile ferate, Luzi, care avea amintiri precoce și limpezi despre trecerea trenurilor, despre răniții din Marele Război, s-a stins pe neașteptate în februarie 2005, la doar câteva zile după ce lansase un apel pentru eliberarea jurnalistei Giuliana Sgrena, răpită în Irak. Destinul i-a hărăzit o viață lungă în acel veac supranumit „secolul scurt“, pe care însă l-a depășit (după căderea zidului Berlinului) printr-o bătrânețe activă care, timp de aproape cincisprezece ani, a făcut din el, de-acum bătrân, un martor civil și alarmat de involuția societății italiene și de agresivitatea economică și războinică internațională.

Luzi, fost profesor de gimnaziu, iar apoi de universitate (de literatură franceză) la Florența, avea obiceiuri simple și esențiale. Locuința în care a stat cea mai mare parte a timpului (începând din anii 70), un apartament la etajul cinci, aproape de cheiul Arno-ului, era foarte luminoasă: mică, aproape înecată în cărți și hârtii, care sporeau neconținut, în pofida treptatelor trieri. Luminozitatea casei se regăsea și în hainele pe care le purta, de preferință bej. Ne așezam întotdeauna pe cele două fotolii de nuiele din birou, obișnuitul lui loc de muncă aflat mereu sub semnul provizoratului. În jurul nostru, pe jos, hârtii, scrisori, cărți noi; din când în când ridica una și emitea o observație sau o critică. Conversația ne era mereu întreruptă de țârâitul peremptoriu al telefonului, de care rareori ne ferea altcineva din casă.

Partea cea mai plăcută a zilei o constituiau indubitabil ne-lipsitele plimbări, cel puțin două sau trei. Eu – obligat de inco-

moda navetă de la Genova – mă nimeream la cea de dimineață, de la 12 la unu și jumătate sau mai mult, care urma diverse trasee în Bellariva dar care mai devreme sau mai târziu sfârșea întotdeauna pe malul Arno-ului; chiar și când ploua, nu prea tare. Îmi aduc aminte, într-un sfârșit de februarie, cum s-a bucurat la vederea unui petec de iarbă fragedă, readusă la viață de ploaie. „Punctuală“, acesta a fost comentariul recunoștinței lui față de natură, cartea cea mare, care nu lipsea niciodată de la întâlnire și care anunța astfel iminența primăverii.

M-a surprins întotdeauna capacitatea lui de a privi și de a asculta natura; își întrerupea vorba ca să privească admirativ când un stol de păsări, când o plantă ițită cu îndrăzneală din pământ, când o anume lumină. El chiar simțea neconținută pulsație a vieții care o depășește pe cea umană. „Un om luminos“, așa l-a caracterizat George Steiner. Dar, mai trebuie adăugat, și un om credincios: credința lui – tot mai puternică și urgentă în ultimii ani – nu ținea de memoria literară, Luzzi resimțea tot mai tare neputința cuvântului de a da mărturie despre lume, dar cu toate acestea rostirea era pentru el o provocare vitală și nestăvilită. Era destinul lui. Și și-l apăra cu orgoliu: umilința franciscană și orgoliul foscolian conviețuiau în el într-o continuă vrajbă; în el despuierea și voința poetică se hrăneau reciproc, la fel ca solemnitatea și sonoritatea în versurile sale.

Volumele de poezie

Să începem cu titlurile cărților sale. Orice titlu este un prag și o sinteză: strategia lui Luzzi în această privință este schimbătoare. Titlurile frontale și reduse la un singur cuvânt, completat cel mult de un adjectiv sau atribut (în stilul primei jumătăți a secolului XX precum *Bucuria* lui Ungaretti sau *Oase de sepie* al lui Montale) predomină într-o primă fază, apoi Luzzi începe să recurgă la locuțiuni, la început rare, care însă vor deveni constante începând din 1971: astfel avem o primă serie cu *Barca*

(1935), *Sosire nocturnă* (1940), *Un toast* (1946), *Caiet gotic* (1947), *Primele roade ale deșertului* (1952), *Onoarea adevărului* (1957) și volumul care le cuprinde pe acestea, *Partea justă a vieții* (1960); în cealaltă serie avem *Din adâncul țarinilor* (1965), *Pe invizibile temelii* (1971) și volumele următoare.

În *magmă* (1963, completat în 1966) ar putea sta în prima serie, dar se deosebește de aceasta prin apariția prepoziției *în*, care în succesiunea titlurilor lui Luzi deschide seria prepozițiilor. Insistența pe prepoziții subliniază apariția unui punct de vedere, fie al poetului, fie al cuvântului său, la început în însăși materialitatea sa („magma“), apoi orientându-se spre „fundamente“.

Schimbarea de direcție a poeziei italiene la jumătatea secolului XX, de la o expresie monodică la una polifonică, se observă la mulți poeți și în felurite moduri (de la Pasolini la Sanguineti, de la Bertolucci la Sereni, de la Caproni la Giudici); în cazul lui Luzi, schimbarea comportă fie o altă poziționare a subiectului, fie – ca o consecință a acesteia – o evoluție dinamică și problematică înăuntrul poeziei sale, sau, pentru a folosi o expresie specific luziană, trecerea de la „autor“ la „scrib“ și de la lirică la poem. E vorba de un poem în care versurile se agregă liber și care este înțeles ca o epifanie fragmentară, o transcriere a codului de comunicare pe care natura, înțeleasă ca proces creator, nu conținește să-l emită, iar scribul nu conținește să-l capteze în propriile ritmuri, cunoscute și insuficiente.

Este o alegere, o ambiție, o vocație creștin-creaturală, pe care poezia lui Luzi o plămădește înăuntrul ei, sau, altfel spus, o limbă literară resimțită ca puternic identitară, și deci nesupusă hibridărilor, deși în decursul anilor s-a făcut simțit și un ton nu atât prozaic, cât discursiv, care dorea să facă mai bine auzită „vocea“, fără a strica însă ritmul constitutiv al „cântului“.

Putem configura un itinerar plecând de la surprinzătorul debut din prima tinerețe (octombrie 1935) cu volumul *Barca*, publicat la Modena de editura Guanda. Rațiunile aceluși titlu le găsim în câteva versuri din poezia *Vieții*, un text oarecum programatic pentru această etapă. Apare cu evidență de la în-

ceput motivul călătoriei pe care „barca“ o sugerează, o călătorie spre orizont (între cer și mare) și care stă sub pecetea luminii, ingredient fundamental al întregii poezii luziene. Trebuie însă observat că priveliștea din barcă nu țintește orizontul ci „lumea“ și „adevărul“ ei, observată în apariția ei originară și creaturală, lăsând la o parte atât durerea de a trăi („*male di vivere*“) a lui Montale cât și „docila fibră a universului“ a lui Ungaretti, înțelese ca două limite definitorii și absolute, și nu ca o recunoaștere și o perspectivă, așa cum promite, în schimb, poziția mișcătoare a bărcii. Pentru că barca lui Luzi este, hotărât lucru, o barcă dantescă (nu rimbaldiană), asemeni cercetătoarei bărci micuțe din cântul II al *Paradisului*.

Sosire nocturnă marchează apoi o deosebire însemnată, anume pierderea luminii, resimțită concret din motive istorice – iminența războiului, sugerată și de titlu – și trecerea bruscă de la naturaletăa dicteului la încifrare: apare aici un extremism analogic, cu tentă suprarealistă și metafizică à la De Chirico, motivat totuși de o lume resimțită acum în toată întunecimea ei și în disconfortul ei existențial. *Un toast* preia titlul poeziei omonime, caz unic la Luzi – un titlu de altfel paradoxal deoarece etichetează versurile dedicate vremurilor de război, „bete“ ca în poezia eponimă, scandată în imagini de o mare sugestivitate; însă o parte din volum este încredințată unei expresii mai cordiale, care zugrăvește golul existențial, nevoia de afecțiune și de interlocutori: de aici proliferarea pronomelui tu, în general feminin, în mai multe dintre volumele ulterioare, și apărutul din *Caietul gotic*, un cântonier dens, de factură cavalcantiană – de unde și titlul volumului –, unde termenul limitativ de „caiet“ îl conotează ca episod serial, în interiorul său, dar și constrâns între propriile limite.

În ce privește titlurile ulterioare, similare, anume *Primele roade ale deșertului* și *Onoarea adevărului*, ele revelează același mod de comunicare, dar și o distanțare între vicisitudinea suspendată a aceluși deșert și nevoia de caritatea care reconduce eul spre lucrarea obștească. Sunt versuri care instituie regimul

POESIE
NEL CORPO OSCURO
DELLA METAMORFOSI

POEZII
ÎN CORPUL OBSCUR
AL METAMORFOZEI

LA BARCA

BARCA

Parca-Villaggio

A lungo si parlò di te attorno ai fuochi
dopo le devozioni della sera
in queste case grige ove impassibile
il tempo porta e scaccia volti d'uomini.

Dopo il discorso cadde su altri ed i suoi averi,
furono matrimoni, morti, nascite,
il mesto rituale della vita.
Qualcuno, forestiero, passò di qui e scomparve.

lo vecchia donna in questa vecchia casa,
cucio il passato col presente, intesso
la tua infanzia con quella di tuo figlio
che traversa la piazza con le rondini.

Parca-Sat¹

Multă vreme s-a vorbit despre tine în preajma focurilor
odată încheiate rugăciunile de seară
în aceste case cenușii unde nepăsător
timpul aduce și-alungă chipuri de oameni.

Apoi am ajuns să vorbim de alții și de averea lor,
pe urmă de căsătorii, de morți și nașteri,
de tot ritualul cel trist al vieții.
Trecu pe-acolo unul, un străin, după care se duse.

Iar eu, bătrână în această bătrână casă,
unul de altul cos de trecut prezentul, și ȝes
copilăria ta laolaltă cu cea a fiului tău
care trece prin piață cu rândunicile.

SERENATA

Toccata

Ecco aprile, la noia
dei cieli d'acqua di polvere,
la quiete della stuoia
alla finestra, un tocco
di vento, una ferita;
questa aliena presenza della vita
nel vano delle porte
nei fiumi tenui di cenere
nel tuo passo echeggiato dalle volte.

SERENADĂ

Tocata²

Iată aprilie, plictiseala
cerurilor de apă de prăfăraie,
și storul ce stă-n amorțeala
lui la fereastră, și pala
de vânt, o rană;
această străină prezență a vieții
în chenarul cel gol al ușii
în șiroirile imperceptibile ale cenușii
în pasul tău repetat de ecoul bolților.

LA BARCA

Canto notturno per le ragazze fiorentine

A Piero Bigongiari

Lasciate il vostro peso alla terra
il nome dentro il nostro cuore
e volate via,
quaggiù non è vostro l'amore.

Nella sua profondità si libra il biancore notturno,
le ore passano senz'orme
e ovunque una dolce carità
di voi, d'ogni bellezza parla del vostro corpo che dorme,

e dormendo naviga senza dondolare al suo porto,
lascia consumare il suo volto,
il suo tenue colore ed il fiore
del viso dove odoran le giovani pene, il desiderio raccolto.

Come acque di un fiume sepolto rampollano dalla notte
le immagini addormentate
di voi, dei vostri occhi assenti;
senza forma, senza calore passan sul cuore degli adolescenti.

Dalla terra volano via gli eventi, le dolci passioni
escono dai corpi spenti,
la povertà le illusioni,
i sorrisi profondi delle umane consolazioni.

Noi non amiamo che quella vanità che ci addolora,
vi porta di ora in ora leggere
come un lume che non si può tenere
ma solo morirne. Come cere colano intorno le stagioni,

BARCA

Cântec nocturn pentru fetele din Florența

Lui Piero Bigongiari

Tot ce v-apasă lăsați pe pământ,
iar numele vostru în inima noastră
lăsați-l, apoi luați-vă zborul,
aici nu-i loc pentru iubirea voastră.

Se desface albeața nopții-n adâncul ei,
trec orele fără să lase urme
și pretutindeni cu dulce milă
despre voi, despre tot ce-i frumos vorbește corpului vostru
care acuma doarme,

iar dormind navighează spre portul său fără să se legene,
și ghemuitele dorințe îi lasă chipul să se consume, cu palida
culoare, cu floarea
obrajilor ce poartă mireasma suferințelor juvenile.

Ca apele unui îngropat fluviu țâșnesc din noapte
imaginile voastre dormind,
ale ochilor voștri absenți;
lipsite de formă și de culoare trec peste inimi de-adolescenți.

Cele deja întâmplare se înalță de la pământ,
tandrele pasiuni ies din trupurile adormite,
și sărăcia, iluziile,
profundele surâsuri ale omeneștilor consolări.

Iar noi de la voi îndrăgim doar țâfna care ne rănește
și de la o clipă la alta vă poartă ușor
ca o luminiță ce n-o poți prinde în pumn
căci doar te omoară. Anotimpurile se preling precum ceara,

e noi andiamo con la volontà di Dio dentro il cuore
per le strade nel lieve aflore
delle vostre stanze socchiuse,
nell'ombra che sommerge le vostre pupille deluse.

Lasciate il vostro peso alla terra
il nome dentro il nostro cuore
e volate via,
quaggiù non è vostro l'amore.

Lo sguardo

Lungo i fiumi dai boschi tremolanti
esce l'autunno con gli ultimi canti dei legnai oli;
cercherà nel tempo una nuova giovinezza
per nutrire i fiori d'odore e la luna di pallore
tra poco; i visi perdono il loro tremulo fuoco
per sempre nelle lacrime del perdono,
rendono la bontà, l'amore
le profonde parole senza suono.

I dolori rilucono in atti sorridenti,
nella paura dei sofferenti traspira
una fede vergine, una volontà santa
inclina i fiumi verso il mare e i cuori affranti ad amare
il mondo. I fanciulli con lo sguardo profondo
vedono le bellezze scender dai seni
fiorenti, dai fianchi materni
la pace, il tepore dei lunghi inverni.

Una speranza senza oggetto trema
in loro che li fa infiniti, un'estrema forza
li assume con sé nel cielo con gli occhi miti
volti alla terra che raccoglie i corpi stanchi e ne afferra
i semi; ardono le stagioni future ne' palpiti estremi

iar noi umblăm cu voia Domnului adânc în inimă
pe străzile cu mirosul stătut
dinspre odăile voastre întredeschise,
în umbra ce inundă pupilele voastre dezamăgite.

Tot ce v-apasă lăsați pe pământ
iar numele vostru în inima noastră
lăsați-l, apoi luați-vă zborul,
aici nu-i loc pentru iubirea voastră.

Privirea

Urmând firul râurilor³ din pădurile foșnitoare iese
toamna odată cu cele din urmă cântări ale țapinarilor;
o nouă tinerețe va căuta prin timp, ca să-și hrănească
florile cu parfum și luna cu-a ei paloare
cât de curând; estimp chipurile își pierd pe veci
tremurul lor împurpurat în lacrimile iertării,
exprimă bunătatea, iubirea,
cele adânci cuvinte lipsite de glas.

Transpar durerile în zâmbitoare gesturi,
răzbate în teama celor care suferă
o virginală credință, o sfântă voință îndrumă
râurile spre mare și inimile frânte spre norocul de a iubi
astă lume. Iar pruncii cu privirile lor adânci
văd curgând frumusețea din sâinii înfloritori,
și de pe șolduri materne pacea,
moliciunea lungilor ierni.

O fără de noimă speranță iată că tremură
în lăuntru lor și infiniți îi face, o extremă forță
îi absoarbe cu ea sus în cer cu ochi blânzi
privind spre pământul ce primește la el trupurile obosite
și le ia sămânța; ard viitoarele anotimpuri în ultimele băți

CUPRINS

Introducere

de Stefano Verdino	7
<i>Cronologie</i>	21
<i>Notă asupra ediției</i>	35

LA BARCA/ BARCA

Parca-Villagio/ Parca-Sat	42/ 43
---------------------------------	--------

SERENATA/ SERENADĂ

Toccata/ Tocata	44/ 45
-----------------------	--------

LA BARCA/ BARCA

Canto notturno per le ragazze fiorentine/ Cântec nocturn pentru fetele din Florența	46/ 47
Lo sguardo/ Privirea	48/ 49
Primavera degli orfani/ Primăvara orfanilor	50/ 51
Fragilità/ Fragilitate	52/ 53
Ragazze/ Fetișcane	52/ 53
Le mestre comardi di Samprugnano/ Tristețe cumetre din Samprugnano	54/ 55
Alla vita/ Vieții	56/ 57
I fiumi/ Râurile	58/ 59
L'immensità dell'attimo/ Imensitatea clipei	58/ 59
Le sera/ Seara	60/ 61
Il mare/ Marea	62/ 63
Natura/ Natura	62/ 63

POESIE DIVERSE/ POEZII DIVERSE

Le fanciule di S. Niccolò/ Fetele de la San Niccolò	66/ 67
Terazza/ Terasă	66/ 67
Giovinetta, giovinetta/ Fetișcană, fetișcană	68/ 69

AVVENTO NOTTURNO/ SOSIRE NOCTURNĂ

I FENOMENI/ FENOMENELE

Passi/ Pași	72/ 73
Avorio/ Fildeș	74/ 75
(se musica è la donna amata)/ (dacă muzică este femeia mea iubită)	74/ 75
(esitavano a Eleusi i bei cipressi)/ (ezitau frumoși chiparoși la Eleusis)	76/ 77
Città lombarda/ Oraș lombard	78/ 79
Yellow/ Yellow	78/ 79
Saxa/ Saxa	80/ 81
Europa/ Europa	82/ 83

PRETERIZIONI/ PRETERIȚIUNI

Giovinette/ Fetișcane	86/ 87
Terra/ Pământ	86/ 87

DELL'OMBRA/ DESPRE UMBRĂ

Vino e oca/ Vin și ocră	90/ 91
Cimitero delle fanciulle/ Cimitirul fetelor	92/ 93
Annunciazione/ Bunăvestire	94/ 95
Già colgono i neri fiori dell'Ade/ Iată că din Hades deja adună	96/ 97
Danzatrice verde/ Dansatoarea verde	96/ 97
Periodo/ Perioadă	98/ 99
A Sandro/ Lui Sandro	100/ 101
Evento/ Eveniment	100/ 101
Patio/ Patio	102/ 103

UN BRINDISI/ UN TOAST

ALTRE FIGURE/ ALTE FIGURI

Il cuore di vetro/ Inima de sticlă	106/ 107
Fenice/ Fenix	108/ 109

No so come/ Nu știu cum	108/ 109
Già goccia la grigia rosa il suo fuoco/ Deja cenușul trandafir focul și-l picură	110/ 111
Passagio/ Pasaj	110/ 111
Donna in Pisa/ Femeie în Pisa	112/ 113

UN BRINDISI/ UN TOAST

Un brindisi/ Un toast	114/ 115
-----------------------------	----------

DELL'ANIMA/ DESPRE SUFLET

Frammento/ Fragment	122/ 123
Alla madre/ Mamei	122/ 123
Quais/ Quais	124/ 125
Viaggio/ Călătorie	124/ 125
Dove l'ombra/ Acolo unde umbra	126/ 127
Linfe/ Seve	126/ 127
Croce di sentieri/ Cărări încrucișate	128/ 129
Memoria din Firenze/ Amintire despre Florența	130/ 131

AFFETTI/ SENTIMENTE

Compianto/ Plângere	132/ 133
Giardini/ Grădini	134/ 135
Figura/ Figură	134/ 135
A un fanciullo/ Unui băiețel	136/ 137
Nuance/ Nuance	136/ 137
A un compagno/ Unui camarad	138/ 139
Epistolium/ Epistolium	140/ 141

QUADERNO GOTICO/ CAIET GOTIC

I	144/ 145
II	146/ 147
III	146/ 147
IV	146/ 147
V	148/ 149
VI	150/ 151
VII	152/ 153
VIII	152/ 153
IX	154/ 155

X	154/ 155
XI	156/ 157
XII	158/ 159
XIII	158/ 159
XIV	160/ 161

POESIE SPARSE/ POEZII RĂZLEȚE

Quante ombrose dimore hai già sfiorato/ Prin câte umbroase locuri ai adăstat	164/ 165
È allora/ E atunci când	164/ 165
Nulla di ciò che accade e non ha volto/ Nimic din ceea ce se întâmplă și n-are chip	166/ 167
Lontano, più lontano della vita/ Departe, mult mai departe ca viața	168/ 169
Da «Monologo» (I, II)/ Extrase din „Monolog“ (I, II)	168/ 169

PRIMIZIE DEL DESERTO/
PRIMELE ROADE ALE DEȘERTULUI

I

Né il tempo/ Nici măcar timpul	176/ 177
S'avvia tra i muri, è preda della luce/ Printre ziduri înaintează, pradă luminii	178/ 179
Né tregua/ Nici răgaz	178/ 179
Forse dice l'addio/ Poate spune adio	182/ 183
Invocazione/ Invocație	182/ 183
Pur che.../ Imediat ce...	190/ 191

II

Est/ Est	194/ 195
Notizie a Giuseppina dopo tanti anni/ Vești pentru Giuseppina după mulți ani	194/ 195
Villaggio/ Sat	196/ 197

III

A te più giovane/ Ție, mai tânăr	200/ 201
--	----------

Brughiera/ Landă	200/ 201
Aprile-amore/ April-iubire	202/ 203

ONORE DEL VERO/ ONOAREA ADEVĂRULUI

I

Incontro/ Întâlnire	208/ 209
Se pure osi/ Dacă îndrăznești	210/ 211
Come deve/ Așa cum trebuie	212/ 213
Nero/ Negru	212/ 213
Comme tu vuoi/ Cum vrei tu	214/ 215
Interno/ Interior	216/ 217

II

Il piacere/ Plăcerea	218/ 219
Lungo il fiume/ În lungul fluviului	220/ 221
Il pescatore/ Pescarul	222/ 223
Las animas/ Las animas	224/ 225
Nell'imminenza dei quarant'anni/ În iminența vârstei de patruzeci de ani	226/ 227

III

A mia madre dalla sua casa/ Mamei mele din casa ei	230/ 231
Il campo dei profughi/ Lagăr de refugiați	230/ 231
E il lupo/ Iar lupul	232/ 233
Mezzogiorno, primavera/ Mezzogiorno, primăvara	234/ 235
La notte lava la mente/ Noaptea spală gândurile	236/ 237

DAL FONDO DELLE CAMPAGNE/
DIN ADÂNCUL ȚĂRINILOR

QUESTIONE DI VITA E DI MORTE/
PROBLEMĂ DE VIAȚĂ ȘI DE MOARTE

Fumo/ Fum	240/ 241
Colpi/ Lovituri	242/ 243
Api/ Albine	244/ 245
Prima note di primavera/ Prima noapte de primăvară	246/ 247

Se mai solo videndo/ Nu altfel decât doar trăind	248/ 249
Caccia/ Vânătoare	250/ 251

MORTE CRISTIANA/ MOARTE CREȘTINĂ

Siesta/ Siestă	252/ 253
La fortezza/ Fortăreața	254/ 255

DAL FONDO DELLE CAMPAGNE/ DIN ADÂNCUL ȚĂRINILOR

A mezzacosta/ La jumătatea costișei	258/ 259
Dalla torre/ Din turn	260/ 261
Di note, un paese/ Pe timpul nopții, un sat	260/ 261

NEL MAGMA/ ÎN MAGMĂ

Presso il Bisenzio/ În apropiere de Bisenzio	266/ 267
Tra le cliniche/ Prin clinici	272/ 273
Il giudice/ Judecătorul	274/ 275
Tra notte e giorno/ Între noapte și zi	276/ 277
L'uno e l'altro/ Unul și altul	278/ 279
Ménage/ Ménage	280/ 281
In due/ În doi	284/ 285
Bureau/ Birou	286/ 287
D'intensa/ De comun acord	292/ 293
Ma dove/ Dar unde	294/ 295

POSTILLE/ NOTE

Prima di sera/ Înaintea serii	296/ 297
L'India/ India	298/ 299
Dopo la festa/ După petrecere	300/ 301
Accordo/ Acord	304/ 305

SU FONDAMENTI INVISIBILI/
PE INVIZIBILE TEMELII

TRE TEMI/ TREI TEME

Il fiume/ Râul	310/ 311
Per mare/ Pe mare	312/ 313
Vita fedele alla vita/ Viața fidelă vieții	314/ 315

CUPRINS

TRE POEMI/ TREI POEME

Il pensiero fluttuante della felicità/ Gândirea fluctuantă a fericirii	318/ 319
Nel corpo oscuro della metamorfosi/ În corpul obscur al metamorfozei	344/ 345
Il gorgo di salute e malattia/ Vârtejul de sănătate și boală	370/ 371
<i>Note</i>	397